

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางอุไร หมววมณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๘ - ๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมววมณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความทางอาญาหรือไม่ เห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้

เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับ

โทษขยายออกไปทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินาคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีก

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบ
มาตรา ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารตามคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า
ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ

ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ในส่วนอายุความนั้นเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาเรื่องอายุความมาใช้บังคับแก่ความผิดในคดี เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำความผิดคดีเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวทมณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา

ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง การกระทำความผิดตามคำร้องย่อมเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องคือวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินาคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหาเรื่องสิทธิ นาคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ดังนั้น เมื่อความผิดส่วน
อาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทาง
การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายศักดิ์ชัย รังษีวงศ์

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางอุไร หมวอดมณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๘ - ๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวอดมณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความฟ้องร้องหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ยื่นฟ้องร้องว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด จึงมีข้อพิจารณาว่าบทบัญญัติตามกฎหมายใหม่ในมาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็น

อย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไปแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จะใช้บทบัญญัติมาตราในกฎหมายใดปรับแก้คดี ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ บัญญัติว่า ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๒๘ (๓) กรรมการตามมาตรา ๔๒ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.หรือประธานวุฒิสภาแล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ บทบัญญัติตามกฎหมายใหม่มาตรา ๑๖๗ เพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะต้องมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ซึ่งไม่มีอยู่ในกฎหมายเดิม เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้แสดงข้อเท็จจริงว่าตนมีเจตนาที่จะไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินหรือไม่

อันเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ยิ่งกว่า ส่วนระวางโทษตามกฎหมายเดิมและกฎหมายใหม่มีอัตราเท่ากัน
 ดังนี้ ในส่วนองค์ประกอบความผิดและโทษจึงต้องใช้กฎหมายใหม่ มาตรา ๑๖๗ บังคับแก่กรณี ตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ดังที่ผู้ร้องยื่นคำขอให้ลงโทษมาท้ายคำร้อง อย่างไรก็ตาม เมื่อ
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้
 บัญญัติเรื่องอายุความฟ้องร้องไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวล
 กฎหมายอาญามาใช้บังคับ กล่าวคือ ถ้าผู้ร้องไม่ได้ยื่นคำร้องและไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาลภายใน
 กำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด ย่อมเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมาย
 อาญา มาตรา ๙๕ (๔) ซึ่งอายุความฟ้องร้องมิใช่กฎหมายที่กำหนดองค์ประกอบความผิดและกำหนด
 โทษ อันเป็นกฎหมายในทางเนื้อหา แต่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการดำเนินคดีที่เป็นเงื่อนไขในการ
 ระงับคดีมิให้ฟ้อง อันเป็นกฎหมายในทางรูปแบบ จึงเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่บัญญัติอยู่ใน
 ประมวลกฎหมายอาญาที่อาจยื่นหรือขยายออกไปได้ トラบใดที่การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นยังไม่
 ขาดอายุความ ไม่อยู่ในบังคับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และมาตรา ๓ ก่อนผู้ร้องยื่นคำร้อง
 คดีนี้ มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
 การเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ โดยความในมาตรา ๒๕
 วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่าง
 การพิจารณาของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีเป็นส่วนหนึ่งของ
 อายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ กำหนดว่า ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
 ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้
 นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มี
 คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ

มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๘ มาใช้บังคับ บทบัญญัติทั้งสองเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติย่อมมีผลใช้บังคับทันที เพราะมิใช่กฎหมายที่กระทบต่อเนื้อหาสาระขององค์ประกอบความผิดทางอาญาที่อาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับโทษหนักขึ้น แต่เป็นเจตนารมณ์ของรัฐที่มุ่งหมายกำหนดระยะเวลาดำเนินคดีภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อขจัดปัญหาการทุจริตประพฤติดมิชอบในทุกรูปแบบ และเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption : UNCAC) ซึ่งประเทศไทยให้สัตยาบันร่วมเป็นรัฐภาคี มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำชื่อบัญชีนางอุไร หวมดมณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งจากรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ถือว่าการกระทำความผิดตามคำร้องย่อมเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง คือ ในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเพราะมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนีในวันเดียวกันนั้น ย่อมมิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความตามบทบัญญัติกฎหมายข้างต้น คดีผู้ร้องจึงยังอยู่ภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่

(อม.๔๒)

- ๖ -

ผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ชอบที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองจะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาและพิพากษาต่อไปตามรูปคดี

จึงให้รับคำร้องไว้พิจารณา.

นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖ /๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ นางอุไร หมวดมณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘-๒-๑๒๙๙๘-๗ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีตามคำร้องของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความทางอาญาหรือไม่ เห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังนั้น ถ้าผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ใน หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร้ายรอยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓

ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไป ทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีก

วินิจฉัยยกคำร้อง.

นายเผด็จ ขมพานิชย์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/ ๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗ / ๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หวมดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหากับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,
๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอพัทลุง จังหวัด

พัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชี นางอุไร หมวมณี จำนวน ๑ บัญชี ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกันแล้วแต่ไม่สามารถจับกุมตัวมาศาลได้ ผู้ถูกกล่าวหาหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองยกคำร้องอ้างว่า คดีนี้เป็นลักษณะเดียวกับคดีหมายเลขแดงที่ อม๒๒๓/๒๕๖๒ ซึ่งศาลได้พิพากษายกคำร้องเป็นบรรทัดฐานไว้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิด โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นได้ว่า โทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่แตกต่างกับ

กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ มิใช่กฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก่คดีเช่นกัน เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก่คดี ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาขึ้นศาล ภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ... (๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี...” คดีนี้มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ถ้ามิได้ยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลภายในกำหนดห้าปี นับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสจึงเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ อันถือว่าวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นวันกระทำความผิดตามข้อหาในคำร้อง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาขึ้นศาล และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี นั้น เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ จะกำหนดว่าไม่ให้มีระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ จะบัญญัติว่าเมื่อยื่นฟ้องแล้วให้อายุความสะดุดหยุดลง แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวบัญญัติขึ้นและมีผลใช้บังคับภายหลังวันกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้ปัญหาเรื่องอายุความจะมีใช่เป็นบทบัญญัติว่า การกระทำความผิดเป็นความผิด แต่ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดเวลาให้นำตัวบุคคลมารับโทษ หรือไม่ต้องรับโทษ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความอาญาแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับย้อนหลังกับการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายแก้ไขได้ เพราะมิใช่กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๔/๑ ที่มีให้ระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาลเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๗๔/๑ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ “การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ” ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีกล่าวหาว่าร้ายวยผิดปกติกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต แต่คดีนี้เป็นกรณีกล่าวหาว่ายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ “การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการป้องกันการทุจริต และไม่ใช้กรณีกล่าวหาว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ ดังนั้นไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความจึงไม่สะดุดหยุดลง เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาศาลภายในอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันกระทำความผิด คดีของผู้ร้องจึงเป็นอันขาดอายุความทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาในทางอาญา เมื่อศาลไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้น ในกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบ
มาตรา ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารท้ายคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า
ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงนั้น ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้อง ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก้คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องอายุความมาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ อันมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถือว่าการกระทำความผิดตามคำร้องเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ดังกล่าว แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด แต่เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาลจนล่วงพ้นกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดแล้ว ก็ต้องฟัง

ว่าคดีส่วนอาญาขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหาเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่ศาลยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเมื่อความผิดส่วนอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว กรณีก็ไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ให้ยกคำร้อง.

นายพิศล พิรุณ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารตามคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยก่อนว่า
ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง

จังหวัดพัทลุง ขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับและให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) มาใช้บังคับแก่ความผิดในคดี เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนับแต่วันกระทำความผิดคดีเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวทมณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วและมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือ
หนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
การกระทำความผิดตามคำร้องย่อมเกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินต่อผู้ร้องคือวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องและขอให้ศาลออกหมายจับ
ผู้ถูกกล่าวหาในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่
ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี แม้ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา
๗๔/๑ จะให้อายุความสะดุดหยุดลงในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปขณะถูกดำเนินคดี แต่บทบัญญัติ
ดังกล่าวอยู่ใน หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๒๗๕ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น
ถูกกล่าวหาว่าร้ายยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดี
กรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน
และหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ เมื่อไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาศาล
จึงล่วงพ้นกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดแล้ว คดีส่วนอาญาจึงขาด
อายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหา
เรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลยกขึ้นวินิจฉัยได้

เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา
๘ วรรค ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองนั้นไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาได้
กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

(ឧ.២៨)

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗/๒๕๖๕

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นายสามารถ หมวดมณี	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง		การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจริง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน
หรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ประกอบ
มาตรา ๑๘๘

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ขาดอายุความและสามารถใช้มาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้ร้องยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิมคือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้บังคับ ดังนั้น หากผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องและมิได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนด ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร

ประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชีนางอุไร หมวดมณี จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งต่อผู้ร้องในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินให้ถูกต้องครบถ้วน อันเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องถือว่าการกระทำความผิดดังที่ผู้ร้องอ้างเกิดขึ้นในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ใน หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร้ายว่ผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึง

ไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มีใช้บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไป ทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สืบเนื่องจากคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ปัญหาเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนที่ผู้ร้องมีคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในฐานะพลเมืองของรัฐซึ่งสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา ศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้วินิจฉัยชี้ขาดคดีในส่วนอาญาแล้ว การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ ย่อมไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้และต้องถือว่าเป็นโทษที่เกี่ยวเนื่องกับโทษทางอาญา การใช้มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าว จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับกำหนดอายุความทางอาญา

(อม.๔๒)

- ๕ -

ด้วย เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา
๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

จึงให้ยกคำร้อง.

นายนิพนธ์ ใจสำราญ

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม.๖/ ๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๗/ ๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง
จังหวัดพัทลุง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหากับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,
๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง

จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาระยอง บัญชีเลขที่ ๒๑๘ - ๒ - ๑๒๙๙๘ - ๗ ประเภทเงินฝากประจำ ชื่อบัญชี นางอุไร หมวตมณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องยื่นคำร้อง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา ในวันเดียวกันแล้วแต่ไม่สามารถจับกุมตัวมาศาลได้ ผู้ถูกกล่าวหาหนีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองยกคำร้องอ้างว่า คดีนี้เป็นลักษณะเดียวกับคดี หมายเลขแดงที่ อม.๒๒๓/๒๕๖๒ ซึ่งศาลได้พิพากษายกคำร้องเป็นบรรทัดฐานไว้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิด โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๖๗ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นได้ว่า โทษทางอาญาตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังกับกฎหมายที่ใช้ในขณะ

กระทำความผิดเท่ากันจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก้คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ มิใช่กฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บังคับแก้คดีเช่นกัน และเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้แก้คดี ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาขึ้นศาล ภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ...

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี...” คดีนี้มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ถ้ามิได้ยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาขึ้นศาลภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสจึงเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ อันถือว่าวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นวันกระทำความผิดตามข้อหาในคำร้อง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาขึ้นศาล และศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี นั้น แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ จะกำหนดว่าไม่ให้มีระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติว่าเมื่อยื่นฟ้องแล้วให้อายุความสะดุดหยุดลง แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าวบัญญัติขึ้นและมีผลใช้บังคับภายหลังวันกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และแม้ปัญหาเรื่องอายุความจะมีใช่เป็นบทบัญญัติว่าการกระทำได้เป็นความผิด แต่ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดเวลาให้นำตัวบุคคลมารับโทษ หรือไม่ต้องรับโทษ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับดังกล่าว มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความอาญาแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับย้อนหลังแก่การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายแก้ไขได้ เพราะมิใช่กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓ ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๔/๑ ที่มีให้ระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาลเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ แต่มาตรา ๗๔/๑ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต แต่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินบัญญัติไว้ในหมวด ๓ “การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการป้องกันการทุจริต ทั้งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมิใช่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ ดังนั้นไม่อาจนำ มาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

อายุความจึงไม่สะดุดหยุดลง เมื่อผู้ร้องไม่ได้นำตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในอายุความ ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันกระทำความผิด คดีของผู้ร้องจึงเป็นอันขาดอายุความทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้ร้องย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาในทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อศาลไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดเนื่องจากคดีส่วนอาญาขาดอายุความ จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง.

นายเกรียงศักดิ์ โสมมานะสิน